

**БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ, БУДІВНИЦТВА ТА
КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Циклова комісія агрономічних та екологічних дисциплін

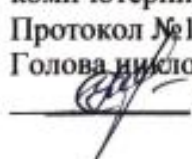

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Екологічна експертиза»**

	Галузь знань 10 Природничі науки
	Спеціальність 101 Екологія
	Освітньо-професійна програма ЕКОЛОГІЯ
	Освітньо-професійний ступінь Фаховий молодший бакалавр
Рік навчання	4-й, семестр 7-й
Кількість кредитів ЄКТС	3,5 / 105 год., зокрема лекції – 45 год., практичні – 20 год., самостійна робота – 40 год.
Статус дисципліни	обов'язкова, цикл спеціальної підготовки
Форма навчання	денна
Мова викладання	українська
Викладач	Марина ЗАЙЧЕНКО, кваліфікаційна категорія «спеціаліст вищої категорії»
Контактна інформація викладача:	
e-mail	m.d.zaichenko@bdkpbkt.org.ua
посилання	оприлюднено на офіційному сайті та інформаційних ресурсах структурних підрозділів коледжу.

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

Цикловою комісією
агрономічних та екологічних дисциплін
Білгород-Дністровського фахового коледжу
природокористування, будівництва та
комп'ютерних технологій
Протокол №1 від 28.08.2024 р.
Голова циклової комісії
 Наталія СЛОБОДЯН

ПОГОДЖЕНО

Голова групи кадрового забезпечення
освітньо-професійної програми
«Екологія»
спеціаліст вищої категорії
 Марина ЗАЙЧЕНКО
2024 р.

Анотація дисципліни

Навчальна дисципліна «Екологічна експертиза», передбачена структурно-логічною схемою підготовки фахівців освітньо-професійного ступеню «Фаховий молодший бакалавр» за освітньо-професійною програмою «Екологія», виховує в майбутніх спеціалістах розуміння важливості рішень, які можуть впливати на стан довкілля; усвідомлення своєї ролі у збереженні природних ресурсів та екологічного балансу; формування екологічної свідомості та етичних стандартів у прийнятті рішень, навички інтеграції екологічних, правових, економічних та інших аспектів у процес експертизи; усвідомлення впливу людської діяльності на довкілля

Чому це цікаво/потрібно вивчати

Вивчення навчальної дисципліни «Екологічна експертиза» навчить студентів прогнозувати поведінку екосистеми в умовах певної невизначеності; передбачати можливі негативні наслідки впливу діяльності людини на водне середовище; передбачати можливі негативні наслідки впливу діяльності людини на повітряне середовище; передбачати можливі негативні наслідки впливу діяльності людини на ґрунтове середовище; сформує у студентів вміння використовувати набуті знання при вирішенні важливих практичних питань та аналізі процесів під час проведення екологічної експертизи.

Що буде вивчатися

В ході вивчення дисципліни «Екологічна експертиза» вивчаються принципи, методи і форми екологічної експертизи, її правової основи та нормативної бази (діючих норм і правил природокористування, норм і правил забруднень компонентів довкілля); отримуються навички виконувати нескладні екологічні експертизи природних і антропогенних об'єктів, визначати ступінь екологічної витривалості екосистем, виявляти причини, передбачати наслідки забруднень довкілля. Визначати можливу ступінь відповідальності за шкоду довкіллю.

Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК 1. Здатність використовувати базові знання з фахових дисциплін у професійній діяльності.

СК 3. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю.

СК 10. Здатність до участі в реалізації природоохоронних заходів або екологічних проєктів.

Чому можна навчитися

РН 4. Демонструвати результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.

РН 17. Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства.

Методи навчання

Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій:

- пояснювально-демонстраційний метод,
- метод проблемного викладання
- метод демонстрацій
- практичний метод
- застосування інформаційних технологій

Пререквізити

Базується на попередньо вивчених навчальних дисциплінах: Основи правознавства, Загальна екологія, Природоохоронне законодавство та екологічне право.

Постреквізити

Є вихідною для вивчення дисципліни: Охорона навколишнього середовища, Збалансоване природокористування, Урбоекологія, Виробнича переддипломна практика, Екологія людини, Заповідна справа.

МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Тема 1.1. ЮРИДИЧНІ АСПЕКТИ ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ.

Тема 1.2. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Тема 1.3. ФОРМИ ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Тема 1.4. ДЕРЖАВНА ЕКОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА

Тема 1.5. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ПРОЕКТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Тема 1.6 КОМПЕТЕНЦІЇ ЕКОЛОГО-ЕКСПЕРТНИХ ОРГАНІВ СИСТЕМИ МІНІСТЕРСТВА ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

Тема 1.7. ПРИРОДООХОРОННІ ПОКАЗНИКИ, ЩО ОЦІНЮЮТЬСЯ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ДЕРЖАВНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Тема 1.8. ВИМОГИ ДО СКЛАДУ ДОКУМЕНТАЦІЇ, ЩО ПОДАЄТЬСЯ НА ДЕРЖАВНУ ЕКОЛОГІЧНУ ЕКСПЕРТИЗУ

Тема 1.9 ЕКОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА ДІЮЧИХ ОБ'ЄКТІВ І КОМПЛЕКСІВ, СИТУАЦІЙ НА ПЕВНИХ ТЕРИТОРІЯХ.

Тема 1.10 ЕКОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА ДОКУМЕНТАЦІЇ ПО ВПРОВАДЖЕННЮ НОВОЇ ТЕХНІКИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ, МАТЕРІАЛІВ ТА РЕЧОВИН.

Тема 1.11 ПРОВЕДЕННЯ КОМПЛЕКСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОГРАМ І ПРОЕКТІВ БУДІВНИЦТВА

Тема 1.12 ВИСНОВКИ ДЕРЖАВНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Тема 1.13 ГРОМАДСЬКА ЕКОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА

Тема 1.14 СПЕЦІАЛЬНІ ЕКОЛОГІЧНІ ЕКСПЕРТИЗИ

Тема 1.15 СТАТУС ЕКСПЕРТА ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Тема 1.16 ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЗАМОВНИКІВ ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ В УКРАЇНІ

Тема 2.1. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЕКОЛОГО-ПРАВОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ СТАНДАРТІВ

Тема 2.2. ОЦІНКА МАТЕРІАЛІВ ВПЛИВУ ДІЯЛЬНОСТІ, ЩО ПЛАНУЄТЬСЯ, НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ НА РІЗНИХ СТАДІЯХ ПРОЕКТУВАННЯ

Тема 2.3. ОСОБЛИВОСТІ ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ПРОЕКТНИХ МАТЕРІАЛІВ ПО ЗАХОРОНЕННЮ ТОКСИЧНИХ ВІДХОДІВ

Тема 2.4. ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ПРОЕКТІВ МЕЛІОРАТИВНОГО БУДІВНИЦТВА

Тема 2.5. РОЗВИТОК СИСТЕМ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ В СВІТІ

Оцінювання результатів навчання

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється відповідно до Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у Білгород-Дністровському фаховому коледжі природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій.

Формою семестрової атестації є Екзамен – 7-й семестр 4-го року навчання, (денна форма);

Результати навчання здобувачів фахової передвищої освіти Коледжу з теоретичної та практичної підготовки можуть оцінюватись за 100-бальною шкалою, оцінкою в ЄКТС.

Відповідно рейтинг здобувача освіти із засвоєння навчальної дисципліни може складатися з рейтингу з навчальної роботи – 70 балів та рейтингу з атестації – 30 балів. Таким чином, на оцінювання засвоєння змістових модулів, на які поділяється навчальний матеріал дисципліни, передбачається 70 балів. Рейтингові оцінки із змістових модулів, як і рейтинг з атестації, теж обчислюються за 100-бальною шкалою.

Для занесення оцінок у екзаменаційну відомість, залікову книжку та журнал рейтингової оцінки знань здобувача освіти його рейтинг з різних видів навчальної роботи у балах переводиться у національну та ЄКТС (Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система) оцінки згідно з таблицею.

Відповідність результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Оцінка ЄКТС	Сума балів за 100 бальною шкалою	Національна шкала (12-бальна)	Національна шкала (4-бальна)	Рівень компетентності	Критерії оцінювання
A	90 – 100 (відмінно)	12-10	відмінно	Високий рівень	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для ухвалення рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.
B	85 – 89 (дуже добре)	9-8	добре	Достатній рівень	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
C	75 – 84 (добре)	7			Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
D	70 – 74 (задовільно)	6-5	задовільно	Середній рівень	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
E	60 – 69 (достатньо)	4			Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
FX	35 – 59 (незадовільно)	3	незадовільно	Початковий рівень	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
F	1 – 34 (незадовільно)	2			Здобувач освіти володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні.
		1			Учень володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються учнем окремими словами чи реченнями.

Політика оцінювання

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладача за наявності поважних причин.
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Роботи / проєкти повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (в он-лайн формі за погодженням із завідувачем відділення)

Рекомендовані джерела інформації

Основна

1. Екологічна експертиза: конспект лекцій / Ольга Анатоліївна КАРАЇМ. – Луцьк: Вежа-Друк, 2017 – 96 с.
2. Гончаренко Г.Г. "Екологічна експертиза: теорія і практика". - Київ: Наукова думка, 2018. - 320 с.
3. Коваленко К.К., Лисенко Л.Л. "Методологія екологічної експертизи". - Харків: Видавництво ХНУ, 2019. - 280 с.
4. Мельник М.М., Ткаченко Т.Т. "Екологічна експертиза: сучасні підходи". - Дніпро: ДНУ, 2020. - 300 с.
5. Довженко Д.Д. "Екологічна експертиза: правові аспекти". - Запоріжжя: ЗНУ, 2021. - 290 с.

Допоміжна

1. Екологічне право: навч. посіб./за ред. к.ю.н., доц. Т.П. Устименко. – Київ: Правова єдність, 2016. – 290 с.
2. Екологічне право України : курс лекцій / за ред. д-ра юрид. наук, проф. кафедри аграрного, земельного та екологічного права НУОЮА» Каракаша І. І. – Одеса : 2020. – 321 с.
3. Екологічне право: навчально-методичний посібник для студентів

денної та заочної форми навчання / Демчук Т.І., Борденюк О.В., Шелудяков Р.С. Чернівці, 2021. 100 с

4. Скиба Ю. А. Моніторинг довкілля : навч. посібн. / Ю. А. Скиба, О.М. Лазебна; рец. : А. П. Галкін [та ін.]. – К. : Каравела, 2013. – 216с.

5. Законодавство України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua/>

6. Екологічна експертиза. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи студентами 4-го курсу денної та заочної форм навчання агрономічного факультету галузі знань 0401 – «Природничі науки» напрямку підготовки 6.040106 – «Екологія, охорона навколишнього природного середовища та збалансоване природокористування» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр» / укладачі: Мудрак Г.В., Мушинська В.І. – Вінниця: ВНАУ, 2017. – 34 с.

7. Екологічна експертиза. Методичні вказівки до виконання практичних та самостійних робіт студентами агрономічного факультету денної та заочної форм навчання галузі знань 0401 "Природничі науки" напрямку підготовки 6.040106 – "Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування" освітньо-кваліфікаційного рівня "Бакалавр" / Г.В. Мудрак, В.І. Вергеліс. Перевидання. – Вінниця: ВНАУ, 2018 – 88 с

8. ДСТУ ISO 14001-97 Системи управління навколишнім середовищем. Склад та опис елементів і настанови щодо їх застосування.

9. ДСТУ ISO 14004-97 Системи управління навколишнім середовищем. Загальні настанови щодо принципів управління, систем та засобів забезпечення.

10. ДСТУ ISO 14010-97 Настанови щодо здійснення екологічного аудиту. Загальні принципи.

11. ДСТУ ISO 14011-97 Настанови щодо здійснення екологічного аудиту. Процедури аудиту. Аудит систем управління навколишнім середовищем.

12. ДСТУ ISO 14012-97 Настанови щодо здійснення екологічного аудиту: Кваліфікаційні вимоги до аудиторів з екології